

Rektor

Regeringskansliet
Utbildningsdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Remissyttrande från Karolinska Institutet avseende promemorian "Avgifter inom ramen för ett utbildningssamarbete inom högskoleutbildning"

Karolinska Institutet har av Utbildningsdepartementet beretts tillfälle att lämna yttrande över promemorian "Avgifter inom ramen för ett utbildningssamarbete inom högskoleutbildning", dnr U2014/3798/UH.

Bifogat yttrande har beretts inom ramen för styrgruppen för studieavgiftsfrågor under Styrelsen för utbildning vid Karolinska Institutet och utarbetats av verksamhetssamordnare, Maissa Al-Adhami. I beredningen har också jurist Lisen Samuelsson deltagit.

I styrgruppen ingår studentrepresentant för Medicinska Föreningen som inkommit med särskilt yttrande som kommenteras i bifogat yttrande. I samband med promemorian har Karolinska Institutet också tagit emot tio skrivelser mot lagförslaget från studenter och allmänhet.

Karolinska Institutet avger yttrande i enlighet med bilaga.

Beslut i detta ärende har fattats av tillförordnad rektor Hans-Gustaf Ljunggren, efter föredragning av verksamhetssamordnare Maissa Al-Adhami. Studentrepresentant för Medicinska Föreningen, Karin Böttiger reserverade sig mot beslutet.

Hans-Gustaf Ljunggren

Maissa Al-Adhami

BILAGA

Remissyttrande från Karolinska Institutet avseende promemorian "Avgifter inom ramen för ett utbildningssamarbete inom högskoleutbildning"

Karolinska Institutet ställer sig positivt till en lagändring som gör det möjligt för svenska lärosäten att delta fullt ut i internationella utbildningssamarbeten såsom t.ex. Erasmus Mundus och Erasmus +.

Den nuvarande svenska lagstiftningen kring avgiftsfrihet för svenska och EU/EES-studenter omöjliggör i princip svenskt deltagande i gemensamma internationella utbildningsprogram. Även studentutbyte med partners där avgift tas ut riskeras enligt de tolkningar som föreligger. Det är därför av största vikt att den svenska lagstiftningen anpassas så att inte svenska lärosäten utestängs från internationellt utbildningssamarbete. Betydelsen av att delta i gemensamma utbildningsprogram och studentutbyten kan inte nog understrykas, både ur ett lärosätesperspektiv och ur ett studentperspektiv. I prop. 2008/09:175 "Gränslös kunskap – högskolan i globaliseringens tid" konstateras att när svenska lärosäten får möjlighet att närmare samarbeta med de bästa utbildningsmiljöerna såväl inom som utan för Europa skapas förutsättningar för starka utbildningsprogram med internationell sett hög kvalitet och stor attraktionskraft. Regeringens förhoppning är att den möjligheten ska göra att fler svenska universitet och höskolor tar initiativ till samarbeten med både svenska och utländska lärosäten där utbildning bedrivs med hög kvalitet. Samarbeten och ömsesidigt lärande mellan starka utbildningsmiljöer bidrar till att öka kvaliteten på svensk högre utbildning. I Sveriges förenade studentkårers (SFS) nyutkomna rapport "Räcker det med undervisning på engelska? En granskning av strategier för internationalisering av högre utbildning" framhålls att internationalisering handlar om att medvetet arbeta för att den högre utbildningen ska genomsyras av internationella perspektiv som höjer utbildningens kvalitet och att studenter får tillgång till dessa perspektiv. Att delta i utbildningssamarbeten och studentutbyten är en hörnsten i all internationalisering.

Karolinska Institutet anser vidare att avgiftsfriheten för svenska studenter måste värnas. Medicinska Föreningen understryker vikten av att värna avgiftsfriheten för svenska och EU/EES studenter och framhåller en farhåga att föreslagen lagändring kan ses som ett led i införandet av studieavgifter för grupper som idag är undantagna avgifter. Samtidigt är det idag möjligt att ta studielån för att studera vid utländska lärosäten som tar ut avgift för utbildningen. Lagförslaget slår fast att avgifterna som nu diskuteras faller inom samma ram; de tillfaller inte det svenska lärosätet och är inte avsedda för den del av utbildningen som anordnas av det svenska lärosätet inom ramen för utbildningssamarbetet eller studentutbytet. De tillfaller istället det utländska lärosätet inom utbildningssamarbetet eller studentutbytet och följer bestämmelser som svensk lag inte råder över.

Karolinska Institutet föreslår att föreslagen lagtext i 4 kap. 4 § högskolelag (1992:1434) samt 6 kap. 12 § högskoleförordningen (1993:100) förtydligas med att utbildningssamarbete även ska omfatta studentutbyten, då dessa utgör en stor del av

utbildningssamarbetena. Studentutbytena nämns i promemorian. Karolinska Institutets förslag på skrivning är följande. I 4 kap. 4 § högskolelagen

”vad som inte är en avgift för utbildningen när en student deltar i utbildning inom ramen för ett utbildningssamarbete *eller studentutbyte* med ett utländskt lärosäte”.

I 6 kap. 12 § högskoleförordningen ”En avgift som betalas för att en student ska delta i utbildning på grundnivå eller avancerad nivå inom ramen för ett avtal om utbildningssamarbete *eller studentutbyte* mellan en högskola och ett utländskt lärosäte är inte en avgift för utbildning vid högskolan, om:

1. avgiften inte tillfaller högskolan, och
2. inte avser utbildning som anordnas av högskolan”.

Karolinska Institutet föreslår att 6 kap. 12 § 2 p. högskoleförordningen ska förtydligas då aktuell skrivning är svårtolkad och kan förstås som att det svenska lärosätet inte är med och anordnar någon del inom utbildningssamarbetet.

Karolinska Institutets förslag är att ett tillägg görs i punkt 2 (se kursiv text):

”En avgift som betalas för att en student ska delta i utbildning på grundnivå eller avancerad nivå inom ramen för ett avtal om utbildningssamarbete mellan en högskola och ett utländskt lärosäte är inte en avgift för utbildning vid högskolan, om:

1. avgiften inte tillfaller högskolan, och
2. inte avser *den del av* utbildningen som anordnas av högskolan”.